

ότι οι συμπατριώτες τους στην Ελλάδα είχαν εμπλακεί σε μια νέα, εμφύλια διαμάχη και τόσα άλλα.

Συμπερασματικά, το βιβλίο της Αννίτας Παναρέτου επιτελεί στο ακέραιο τον ρόλο που επαγγέλλεται ο τίτλος του: Συμπληρώνει τη μνήμη του κόσμου για μια σχετικά άγνωστη, αλλά ιδιαίτερα οδυνηρή πτυχή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που άγγιξε πάνω από εκατό χιλιάδες Έλληνες πολίτες. Η συγγραφέας κατόρθωσε να συλλέξει έναν τεράστιο όγκο γραπτών και προφορικών μαρτυριών που αφορούν τον εγκλεισμό των Ελλήνων στα ναζιστικά και χιτλερικά στρατόπεδα, τις οποίες ταξινόμησε επιτυχώς και παρουσίασε με τρόπο εύληπτο για κάθε ενδιαφερόμενο αναγνώστη, για κάθε ερευνητή αυτής της θυελλώδους περιόδου.

Růžena Dostálová, Aikaterini Franc, Simone Sumelidu, Kateřina Bočková Loudová a kolektiv. Základní kurz novořeckého jazyka. Třetí, přepracované a doplněné vydání. Brno: Tribun, 2019, 528 str. ISBN 978-80-263-1478-3.

Dita Vořechovská

Odborné i laické veřejnosti se dostává do rukou třetí, přepracované a doplněné vydání učebnice *Základní kurz novořeckého jazyka*, která se dočkala důkladné revize po téměř dvaceti letech od prvního vydání v roce 2000, kdy vyšla jako skripta Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. Mezitím se jí dostalo roku 2004 knižní podoby rozšířené o klíč k řešení úloh a nahrávky textů. Od reprintu v roce 2008 a jeho postupného vyprodání se český trh potýkal s absencí komplexní učebnice novořečtiny, která by uspokojila zejména potřeby výuky novořeckého jazyka na akademické půdě. Podle vyjádření autorek se ovšem s postupujícím časem objevila také potřeba aktualizace učebnice vyvolaná změnami v jazyce a didaktických přístupech.

Revidovaná verze zachovala původní strukturu včetně ucelených gramatických výkladů upozorňujících i na historický vývoj řečtiny. Byly doplněny teoretické části a poznámky k syntaxi. Ojedinele byly přesunuty konkrétní gramatické jevy do jiných lekcí. Klíč k řešení cvičení je tentokrát součástí učebnice, nikoli samostatným sešitem, jako tomu bylo v předchozí verzi, a nahrávky najde

student k dispozici ke stažení na internetovém odkaze. Oproti předchozímu vydání, které bylo rozděleno do 39 lekcí včetně tří lekcí opakovacích, má třetí vydání jen 38 lekcí, ovšem bez zařazení opakování. Autorky vysvětlují vyřazení opakovacích lekcí rozvolněním výkladu některých obtížnějších gramatických jevů a zároveň snahou nenavyšovat počet lekcí, které mají naplnit čtyřsemestrální kurz. Osobně si myslím, že ponechání prostoru pro průběžné opakování by mohlo být ku prospěchu, přičemž by bylo možné využít některá cvičení, jichž je po jejich rozšíření v jednotlivých lekcích dostatek.

Dále byly významně inovovány řecké texty k jednotlivým lekcím, což je provázáno také modifikací lexika. Texty jsou ještě doplněny o cvičení na porozumění a konverzaci reflektující moderní metody výuky jazyků. Tematické členění lekcí zůstalo do velké míry zachováno, přičemž v několika případech byla původní témata nahrazena novými. Začlenění tématu internetu a sociálních sítí je zajisté na místě, nahrazení témat jako „Správní systém Řecka“ nebo „Řekové v České republice“ texty o řecké mytologii či státním zřízení starověkého Řecka už je z mého pohledu diskutabilní. Vítané by naopak byly kapitoly pojednávající např. o volném čase nebo počasí. Jsou-li na konci každé lekce vedle slovní zásoby přeložené do češtiny i idiomy a fráze, kladu si otázku, proč nejsou stejným způsobem přeložena také přísloví uváděná na konci některých lekcí (na rozdíl od aforismů, které se občas jako součást slovní zásoby též vyskytují a není nutné je překládat, neboť je relativně snadné jim porozumět).

Při srovnání obou posledních vydání dále zjišťujeme, že ve třetím vydání chybí souhrnný česko-novořecký slovníček. Autorky v tomto případě argumentují tak, že slovní zásoba k českým překladovým cvičením je součástí slovní zásoby jednotlivých lekcí a že na trhu existuje česko-novořecký slovník. Všechna potřebná slovíčka k překladu do novořečtiny ovšem studenti v daných lekcích nenajdou, tudíž by jim souhrnný slovníček usnadnil práci (na tomto místě už vycházím ze zkušenosti svých posluchačů). Za druhé zmiňovaný česko-novořecký slovník nemusí být na trhu stále k dispozici. Nabízí se tak otázka, proč nebyl podobně vypuštěn také souhrnný novořecko-český slovníček, když je od roku 2002 na trhu doposud dostupný *Nedělkův Novořecko-český slovník*.

V pojednání o zvukové stavbě novořečtiny je vítaná větší přehlednost a srozumitelnost ve srovnání s původním textem v důsledku stylistických úprav, dodatků a rozšíření ilustrativních příkladů. Na druhou stranu však – oproti předchozí verzi – česko-řecké nadpisy jednotlivých částí psané kapitálami zneumožňují studentovi-začátečnickovi správně identifikovat přízvuk u řeckého výrazu (např. SAMOHLÁSKY: ΦΩΝΗΝΤΑ vs. Samohlásky: Φωνήεντα). Nakonec je třeba zmínit chybné označení interpunkčních znamének jako znaménka diakritická (s. 26).

Podmínky, za kterých vznikala obě porovnávaná vydání, ovšem nejsou srovnatelné. Zatímco před dvaceti lety byla novořecká filologie v Brně ve svých začátcích (pražská procházela obdobím přerušené kontinuity) a internet stál teprve na prahu svého rozmachu, v současnosti může obor těžit z zkušenosti z již déletrvající praxe, těší se příznivějšímu personálnímu obsazení a možnostem využití moderních technologií. V případě aktuální revize se tak jedná o záslužný počin, jehož realizace není (a nemohla být) v silách jednotlivce. Vzhledem ke komplexnosti a akademickému rázu učebnice zůstávají její cílovou skupinou vysokoškolští studenti, pro jejichž potřeby byla primárně zkoncipována.